

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФЕНОМЕНУ ІНФОРМАЦІЇ (ПОСТМОДЕРНА ФІЛОСОФІЯ І ПОСТНЕКЛАСИЧНА НАУКА)

Феномен інформації сьогодні потребує особливої уваги з боку філософів та науковців, оскільки за ширмою широкого вжитку цього терміну приховується його суть. Проблематичність визначення суті поняття інформації полягає у його багатозначності, яка створюється завдяки вживанню згаданого терміну. Це підтверджується й тим, що самі ж науковці не зможуть сьогодні чітко визначити поняття інформації, зокрема російський академік Єврейнов Е. В. стверджує, що її (інформацію) не можливо визначити, подібно до того як невизначеними залишаються поняття матерії та енергії. Отже, поняття інформації є первинним, поряд із такими категоріями як матерія та енергія, тобто вони можуть мати фундаментальне значення. Проблему значення інформації піднімає також французький філософ Ж.-Ф. Ліотар, звертаючи увагу на її значення для людського суспільства постіндустріальної епохи. Ліотар вважає, що основне значення інформації проявляється у її зв'язку із накопиченням знання та оперування ним. Незалежно від того, що вважати за вихідне положення стосовно визначення поняття інформації, її функцію неможливо переоцінити. Інформація це міра порядку будь-чого, тобто інформацією не можна назвати набір знаків. На думку Ліотара, інформацію можна охарактеризувати як операційний феномен, а тому зведення будь-чого до інформації сприяє виникненню явища коли усе можна трансформувати у єдину мову, яку філософ називає мовою технологічною або мовою “машин”. Проте видається, що інформація хоча й має технологічну складову та все одно вона також не менш важлива для мови, а проявляє себе у всіх формах і проявах буття. Можна припустити, що саме інформація постає як комунікативний посередник між буттям та свідомістю. У такому випадку, мова закономірно постає як вербальне вираження думки, тобто як спосіб опредметнення свідомості. Знання, свідомість, інформація та дійсність взаємопов'язані між собою, такої ж думки притримується російський фізик В.Н. Волченко, вважаючи, що свідомість необхідно розуміти як вищий рівень розвитку інформації.

Сучасна постнекласична наука проголошує, що: “Ми розуміємо під визначенням терміну “Слово” – інформацію про що-небудь, інформацію в надзвичайно широкому значенні і змісту процесу утворення навколишнього простору, простору Всесвіту. Тому інформаційне поле, на нашу думку, є одна з першопричин походження світу”[Гарбарук В.І., Косінов М.В. Символ єдиного

закону розвитку світу // Фізичний вакуум і природа. - К., №5/2002. - С.16]. Інформація є сутністю кожного елемента, який має відношення до Буття, вона зв'язує всіх їх підтримуючи порядок. Інформація присутня в усіх частинах фізичного тіла, в тонкоматеріальних і духовних тілах людини та інших живих істот. Мозок є пристроєм який забезпечує вибір необхідної інформації і її обробку до стану при якому її можливо буде усвідомити або сприйняти на рівні свідомості чи підсвідомості. Такий підхід до інформаційності всіх сенсорних і ментальних процесів підтримує одеський психолог Борисенко Н. В. Вона зазначила, що процес мислення – як активізація і взаємодія енергоінформаційних програм (вони переносять інформацію, про це йдеться вище) притаманна всім тонким тілам людини. Отже, процеси мислення не обов'язково відбуваються в мозку як органі фізичного тіла, а можливо в польовій субстанції людини (вакуумний простір навколо неї). Тим самим підтверджується ідея того, що обмежувати процеси мислення, як і будь-які ментальні процеси, такі як обробка інформації, яка надходить, і створення на базі вже існуючого матеріалу нової інформації, тільки свідомим сприйняттям, є хибно. Несвідоме сприйняття інформації має рівноважливу відповідність з свідомим. Тому феномен інформації має визначення як такий, що здатен пояснити синтез духовного і фізичного, відношення свідомість-дійсність і т. д.

Христина Хвойницька

Національний університет “Львівська політехніка”,

м. Львів

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА СВІДОМІСТЬ ОКРЕМОГО ІНДИВІДА

В наш час – час стрімкого розвитку інформаційного суспільства, в якому інформація виступає в якості каталізатора змін суспільного життя, видозмінюється також свідомість як окремого індивіда так і людської спільноти загалом. Свобода інформації, широкий доступ до інформації, визнання культурної цінності інформації – це основні постулати інформаційного суспільства. Культура ж даного суспільства, яка власне є субкультурою, характеризується принципом відсутності єдиного прагнення до духовного збагачення та піднесення особи. Ми маємо колосальний плюралізм світоглядів, позицій, ідей, світовідчуттів, який характеризується значною дихотомією і проектується на усі сфери нашого життя в тому числі на науку та філософію.